

Leksykalizacja

Autor: Halina Karaś

Leksykalizacja. Termin leksykalizacja oznacza w językoznawstwie najczęściej zatarcie w świadomości użytkowników języka przejrzystości budowy słowotwórczej wyrazu pochodnego (jego motywacji) i odbieranie go jako wyrazu niepodzielnego słowotwórczo, np. miednica = pierwotnie miska z miedzi, czyli miska miedna (dziś miedziana, a więc miedn-ica to wyraz pochodny od przymiotnika miedny). Ten rodzaj leksykalizacji nazywamy leksykalizacją słowotwórczą. Leksykalizacja w dialektologii może także oznaczać ograniczenie występowania pewnych cech fonetycznych lub fleksyjnych tylko do pewnej liczby wyrazów (leksemów). Mówimy wtedy o leksykalizacji procesów fonetycznych lub – rzadziej – zjawisk fleksyjnych, czyli o ich ograniczeniu do niewielu wyrazów (czy nawet pojedynczych poświadczeń). Przykładowo – podwojenie s, ś, czyli przedłużona wymowa spółgłosek s, ś, dotyczy tylko kilku wyrazów (boso, lasu, wisi), a w wielu innych nigdy nie występuje. Podobnie stwardnienie w’ w grupie św’ najdalej na obszar Małopolski sięga tylko w pojedynczym wyrazie świnya, a więc jest to wówczas zjawisko zleksykalizowane. Zob. Zleksykalizowane formy fonetyczne.